

FÜGGETLEN RENDÉSZETI PANASZTESTÜLET

☒: 1358 Budapest, Széchenyi rakpart 19.

☎: 441-6501

Ügyszám: FRP/7/2012/Pan.

A Független Rendészeti Panasztestület

33/2013. (II. 6.) számú

állásfoglalása

A Független Rendészeti Panasztestület (a továbbiakban: Testület) **panaszos**¹ (továbbiakban: panaszos) 2012. január 5-én előterjesztett panaszát a 2013. február 6-án megtartott zárt ülésén hozott döntése alapján

megküldi az Országos rendőrfőkapitánynak.

A Testület megállapítása szerint a vizsgált ügyben **alapjogot súlyosan sértő intézkedésre került sor.**

A Testület állásfoglalása ellen jogorvoslatnak helye nincs.

Indokolás

A panaszos 2012. január 5. napján a Testület Ügyfélszolgálati irodáján tett személyesen panaszt a vele szemben 2011. december 30-án foganatosított rendőri intézkedéssel szemben.

I.

1) A panaszos előadta, hogy 2011. december 30-án 17 óra 55 perc körül egy fővárosi piacra ment abból a célból, hogy a piacon dolgozó barátnőjét haza kísérje, tekintettel arra, hogy barátnőjét piacon dolgozó személyek korábban megfenyegették. A piacra való megérkezése után a barátnőjének munkahelye melletti üzletben dolgozó hölgyvel és az ott lévő férfival szóváltásba keveredett, amely tettelegességgel zárult. A panaszos orra és szája sérült meg, és a kabátja is elszakadt. A panaszos és barátnője a „piac-felügyelőséghez” fordultak a történetek miatt, akik hívták a rendőrséget. A kiérkező rendőrök igazoltatták a panaszost, aki azonban

¹ Az Rtv. 93/A. § (8) bekezdése értelmében a panaszos személyes adatait töröltük.

személyi igazolvány, illetve más okmányok hiányában nem tudta magát iratokkal igazolni, bevitték a BRFK ... Kerületi Rendőrkapitányságára (továbbiakban: rendőrkapitányság). Csak a kapitányságra érkezve közölték vele az előállítás tényét. A panaszos azt hitte, hogy azért mennek be a rendőrkapitányságra, hogy megtehesse feljelentését az őt ért „bántalmazás” miatt, a helyszínen nem közölték vele sem az előállítás tényét, sem annak okát. Fogdába helyezése előtt kérte a rendőröket, hogy cigarettázhasson, akik azonban ennek a kérésnek elsőre nem tettek eleget, arra való hivatkozással, hogy dohányozni csak a szabadban lehet és nekik nincs kedvük őt kikísérni, és csak sokadszori kérésére engedték őt dohányozni. Sérelmezi, hogy élelmezést kérése ellenére nem biztosítottak számára, valamint azt is, hogy az intézkedés végén semmilyen dokumentumot, igazolást nem kapott az előállításáról, kihallgatásáról.

A panaszos a fentiek alapján kérte a Testülettől panaszának vizsgálatát.

II.

A Testület az ügy érdemi vizsgálata, a tényállás alaposabb megismerése érdekében felvilágosítást kért az Országos Rendőr-főkapitányság Ellenőrzési Szolgálatán keresztül a rendőrkapitányság vezetőjétől, valamint megküldeni kérte az ügyvel kapcsolatos valamennyi rendőrségi dokumentumot és konkrét kérdésekkel kapcsolatban a rendőrség álláspontját. A megküldött iratok közül a panasz szempontjából releváns okiratok a következők.

1) A rendőrkapitányság vezetője a Testület által feltett kérdésekkel kapcsolatos, 2012. február 2-án kelt levelében (továbbiakban: válaszlevél) arról tájékoztatta a Testületet, hogy a panaszost 2011. december 30-án 18 óra 35 perckor állították elő a Budapest egy piacáról. Az intézkedés, melynek jogalapját a rendőrség vezetője a Rendőrségről szóló 1994. évi XXXIV. törvény (továbbiakban: Rtv.) 33. § (1) bekezdésének a) pontját jelölte meg, a rendőrkapitányság ügyeletének utasítása alapján kezdődött. Az eljáró rendőrök a rendőrkapitányság Közrendvédelmi Osztályának munkatársai – L. A. r. zászlós, és D.L. r. zászlós – voltak.

A panaszos előállítása 2011. december 30-án 18 óra 35 perctől 2011. december 31-én 1 óra 20 percig tartott, 19 óra 20 perckor került befogadásra a rendőrkapitányság előállító helyiségébe. A válaszlevél szerint a jelenlegi gyakorlat alapján a befogadás körülbelül 15-20 percet vesz igénybe, ez idő alatt a befogadott személy ruházatát átvizsgálják, a nála lévő tárgyról jegyzőkönyvet állítanak ki, adatait bejegyzik a fogdakönyvbe és a rendszeresített nyilvántartásba, ismertetik vele a jogait és kötelességeit, nyilatkoztatják esetleges sérüléseiről, a hozzátartozó kiértesítésének lehetőségéről, a védelemhez való jogáról.

A panaszos gyanúsítottként történő kihallgatására 2011. december 31-én 0 óra 12 perctől került sor, amely 0 óra 47 percig tartott. A kihallgatást követően fényképfelvétel készítésére és ujj- és tenyérnyomat vételére került sor a bűnügyi nyilvántartási rendszerről, az Európai Unió tagállamainak bíróságai által magyar állampolgárokkal szemben hozott ítéletek nyilvántartásáról, valamint a bűnügyi és rendészeti biometrikus adatok nyilvántartásáról szóló 2009. évi XLVII. törvény 6. § és 40-44. §-ai alapján.

Az előállítás időtartamáról készült igazolásra vonatkozóan a következőket tartalmazza a válaszlevél: „Az előállítás időtartamáról a rendőrkapitányság ügyeletes tisztje igazolást készít,

amelyet minden esetben átadnak az előállított személynek. Az igazoláson kb. egy oldal terjedelemben megtalálhatóak, hogy esetleges panasz esetén melyek azok a szervezetek és testületek, akik az ügyben érdemben el tudnak járni!”

A válaszlevél kitér arra, hogy a szükséges tájékoztatásokat a panaszos megkapta: a védelemhez való jog gyakorlására vonatkozó szóbeli közlést a személyes szabadságot korlátozó intézkedés megkezdésekor (18 óra 35 perckor), valamint a befogadásakor szükséges tájékoztatást is, amit az elfogott, előállított, elővezetett személy részéről kiállított, s általa aláírt Nyilatkozat 7. pontja tanúsít. Ugyanezen Nyilatkozat panaszos által aláírt 2. pontja bizonyítja, hogy az előállított hozzátartozó kiértékelését nem kérte. A válaszlevél szerint a panaszos részére a panasztételi jogait az eljárás folyamán többször is ismertették, több lehetősége is volt panaszt tenni az eljárással kapcsolatban, azonban nem élt ezzel. Példaként említi a későbbiekben részletezett, az elfogott, előállított, elővezetett személy részéről tett nyilatkozat 6., 8. pontjait, az előállított/elővezetett személy jogairól, kötelezettségeiről, valamint az előállító helyiség rendjéről készült tájékoztatót, a gyanúsítotti kihallgatásról készült jegyzőkönyv vonatkozó pontjait.

A rendőrkapitány tájékoztatása szerint a panaszos ellen a rendőrkapitányság eljárást folytat garázdaság vétségének megalapozott gyanúja miatt.

Végezetül a válaszlevél kitér arra is, hogy az eljárás során a panaszoson kívül sor került P. GY. – a panaszos támadójának – előállítására a rendőrkapitányság ügyfél várójából, garázdaság vétségének megalapozott gyanúja miatt.

2) Az elfogás végrehajtásáról készült, 01130/23798/2011/id. számú jelentést (továbbiakban: jelentés) a helyszínre érkező és előállítást foganatosító két r. zászlós, valamint két próbaidős r. őrmester írta alá. A jelentés a következőket tartalmazza.

A panaszossal szemben az Rtv. 29. § (1) bekezdés) alapján igazoltás, Rtv. 31. § (1) bekezdés alapján ruházat átvizsgálás, valamint a 33. § (1) bekezdés a) pontja alapján elfogás került alkalmazásra. Az intézkedés során kényszerítő eszközt nem alkalmaztak.

Az intézkedő rendőrök 2011. december 30-án 18 óra 25 perckor a kerületi ügyelettől érkezett utasítás alapján jelentek meg a helyszínen, mert verekedésről érkezett bejelentés. A piacra 18 óra 30 perckor érkeztek meg, őket K. T. biztonsági őrparancsnok fogadta a biztonsági irodában, továbbá a helyszínen tartózkodott a panaszos és annak barátnője, J. M. Kérdésre J. M. elmondta, hogy november óta dolgozik a galéria szinten található kínai üzletben, és a szomszéd üzletben lévő büfé dolgozói „állandóan kötekednek vele, és beszólogatnak neki”. A szóban forgó napon a barátja (a panaszos) jött elé a munkahelyére, és mikor távozni akartak, a büfé tulajdonosának barátnője és a büfé alkalmazottai „megfenyegették, hogy a holnapi napon kicsinálják”. Ekkor a panaszos közölte, hogy értesíti a rendőrséget, amikor a büfé tulajdonosa, P. Gy. arcon ütötte őt, melynek következtében a panaszos szája felrepedt. A helyszínen orvosi ellátást nem kért.

A panaszos J. M. által elmondottakat megerősítette, kiegészítve azzal, hogy amikor P. GY. megütötte őt (a panaszost), ő egyből visszaütött. A történetek után P. Gy. barátnőjével és alkalmazottaival távozott a piac területéről. A piactéren biztonsági kamerarendszer működik,

azonban az esemény helyszínén nincs kamera, így a verekedést nem rögzítette egy készülék sem, ugyanakkor az esetnek volt egy szemtanúja, K. J., a szomszéd étterem tulajdonosa.

A történetet az intézkedő rendőrök jelentették az ügyeletnek, ahonnan az a felvilágosítás érkezett, hogy időközben P. Gy. feljelentést tett a rendőrkapitányságon. Ezt követően a panaszost előállították a kerületi rendőrkapitányságra, ahol a panaszost átadták az ügyeletes tisztnek sérülés- és panaszmentesen.

A kapitányság épületében meghallgatták a P. Gy.-t, aki elmondta, hogy 18 óra 20 perc körüli időben zárták be az üzletet, és távoztak a büféből barátnőjével, Z. R.-rel, valamint két beosztottjával. Elmondásuk szerint a büfével szemben lévő panaszos figyelte őket, majd amikor közelebb értek, szóváltásba keveredtek egymással, ezt követően a panaszos megütötte őt, ami miatt P. Gy. homloka kirepedt. Orvosi ellátást nem igényelt. A kapitányságon meghallgatták P. Gy. barátnőjét és a két alkalmazottat, akik elmondták, hogy amióta a panaszos barátnője a szomszédos kínai üzletben dolgozik, folyamatosan „beszólogat nekik” és kötekedik velük, mint ahogy az adott napon is, ennek következtében ütötte meg a panaszos P. Gy.-t.

A fenti meghallgatásokat követően a panaszost és P. Gy.-t az ügyeletes tiszt utasítására az előállító helységben helyezték el.

A parancsnoki vélemény és kivizsgálás szerint a rendőri intézkedés jogszerű, szakszerű és arányos volt.

3) A rendőrkapitányság által rendelkezésre bocsátott „Nyilatkozat az elfogott, előállított, elővezetett személy részéről” (továbbiakban: nyilatkozat) iraton az előállítás kezdetének pontos ideje (óra, perc) nincs feltüntetve, az előállítás várható időtartama 8 órában került megjelölésre. Az előállítóból való panasz- és sérülésmentes távozás időpontja 2011. december 31. 1 óra 20 perc.

A nyilatkozat 6. pontja szerint a panaszosnak az előállítással összefüggésben panasza nem keletkezett.

A nyilatkozat 2. számú mellékletének 1. pontja értelmében az előállított személy részére az Rtv. 18. § (1) bekezdésében biztosított hozzátartozó vagy más személy értesítésével kapcsolatos joggal a panaszos nem kívánt élni, kiértesítést nem kért. A panaszos nyilatkozatát 2011. december 30-án 19 óra 25 perckor aláírásával megerősítette.

A nyilatkozat 2. számú mellékletének 2. pontja szerint a rendőrség szolgálati szabályzatáról szóló 30/2011. (IX. 22.) BM rendelet (továbbiakban: Szolgálati Szabályzat) 31. § (11) bekezdésében biztosított, 5 órát meghaladó fogvatartás esetén igénybe vehető élelmezéssel kapcsolatban a panaszos kijelentette, hogy a rendőrség által biztosított élelmiszersomagot nem kéri. A panaszos ezen nyilatkozatát 2011. december 31-én 1 óra 15 perckor aláírásával megerősítette.

4) A rendőrkapitányságának vezetőjének válaszlevelében említett, a befogadás során adott, az előállított/elővezetett személy jogairól, kötelezettségeiről, valamint az előállító helyiség

rendjéről szóló tájékoztató is megküldésre került, amely egy meg nem személyesített formanyomtatvány: azon sem a panaszos neve, sem az aláírása nem szerepel.

5) A fogdakönyv 775. számú bejegyzése vonatkozik a panaszosra, azonban a bejegyzés elbocsátásra vonatkozó része nem teljesen kivehető, vélelmezhetően 2011. december 31. 1 óra 30 perc szerepel a könyvben.

6) A gyanúsított kihallgatásáról készült jegyzőkönyv szerint a Büntető Törvénykönyvről szóló 1978. évi IV. törvény (továbbiakban: Btk.) 271. § (1) bekezdésébe ütköző és az (1) bekezdése szerint minősülő garázdaság vétségének megalapozott gyanúja miatt ismeretlen tettes ellen folyamatban lévő eljárásban a panaszost 2011. december 31-én 0 óra 12 perctől hallgatták ki gyanúsítottként. A panaszos a gyanúsítás ténye ellen panasszal nem élt, a jogaira vonatkozó tájékoztatás után vallomásában a terhére rótt cselekmény elkövetését részben elismerte. Állítása szerint, ő csak védte magát. A jegyzőkönyvet 2011. december 31-én 0 óra 47 perckor zárták le.

III.

A Testület a panaszbeadvány alapján vizsgálat tárgyává tette a rendőri intézkedés jogalapját, az elfogás, előállítás jogalapját és időtartamát, az előállítás időtartamáról szóló igazolás kiállítását, valamint a panaszos előállítása során sérelmezett egyes körülményeket.

A vizsgálat során a Testület megállapította, hogy a rendőri intézkedések érintették a panaszosnak – az intézkedés időpontjában hatályos – a Magyar Köztársaság Alkotmányáról szóló 1949. évi XX. törvény (a továbbiakban: Alkotmány) 2. § (1) bekezdéséből levezethető tisztességes eljáráshoz, és az 55. § (1) bekezdésében biztosított személyes szabadsághoz való jogát.

1) A Testület a panaszos igazoltatása kapcsán az alábbi megállapításokat teszi. Az intézkedést foganatosító rendőr jelentése szerint, a Kerületi Rendőrkapitányság ügyeletes 2011. december 30-án 18 óra 25 perckor utasította őt arra, hogy jelenjen meg a szóban forgó piacon, mert bejelentés érkezett arról, hogy egy üzletben verekedés van. Megjegyzendő, hogy a bejelentő személyére nézve a rendőrségi iratokban nincs adat, a panaszos előadásából az derül ki, hogy a panaszos kezdeményezésére a piacon tevékenykedő biztonsági őr/őrparancsnok volt a bejelentő. A járőr, 18 óra 35 perckor a helyszínre érve meghallgatta a biztonsági ört, a panaszost és barátnőjét.

A panaszos elmondása szerint a piactéren biztonsági kamerarendszer működik, azonban a biztonsági őrparancsnok arról tájékoztatta az intézkedő rendőröket, hogy az esemény helyszínén nincs kamera, így a verekedést nem rögzítette egy készülék sem, ugyanakkor az esetnek volt egy szemtanúja, K. J., a szomszéd étterem tulajdonosa.

Az Rtv. 13. § (1) bekezdésének rendelkezése szerint, „a rendőr jogkörében eljárva köteles intézkedni, vagy intézkedést kezdeményezni, ha a közbiztonságot, a közrendet vagy az államhatár rendjét sértő vagy veszélyeztető tény, körülményt vagy cselekményt észlel, illetve ilyet a tudomására hoznak”. Ugyancsak idézni szükséges az Rtv. 29. § (1) bekezdését, mely szerint „a rendőr a feladata ellátása során igazoltathatja azt, akinek a személyazonosságát a közrend, a közbiztonság védelme érdekében, bűnmegelőzési vagy bűnüldözési célból, a

tartózkodása jogszerűségének megállapítása céljából, közlekedésrendészeti ellenőrzés során, továbbá az igazoltatott vagy más természetes, illetve jogi személy és egyéb szervezet jogainak védelme érdekében meg kell állapítani.”

A Btk. 271. § (1) bekezdése szerint, „aki olyan kihívóan közösségellenes, erőszakos magatartást tanúsít, amely alkalmas arra, hogy másokban megbotránkozást vagy riadalmat keltsen, ha súlyosabb bűncselekmény nem valósul meg, vétséget követ el és két évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő.”

A Testület megállapítása szerint a panaszos és a szemtanúk által elmondottak egyértelművé tették a szóban forgó törvényi tényállás elemeinek megvalósítását, ezért **az intézkedés kezdeményezése és az igazoltatás kapcsán a panaszos tisztességes eljáráshoz való joga nem sérült, mert az említett alapjog korlátozása jogszerűen történt.**

2) A Testület ezt követően vizsgálta az elfogás, és előállítás jogalapját.

Az elfogás végrehajtásáról készült jelentés az Rtv. 33. § (1) bekezdés a) pontját, azaz a szándékos bűncselekmény elkövetésén tettenért személy elfogását jelöli meg az előállítás jogalapjaként.

Itt szükséges utalni az Rtv. 33. § (1) a) (akit szándékos bűncselekmény elkövetésén tetten érték) szerinti előállítási okkal kapcsolatban arra, hogy a Testület eddigi gyakorlata szerint a bűncselekményre utaló körülményeket és a gyanú megalapozottságát vizsgálati körébe annak ellenére vonja, hogy magának a bűncselekményi tényállásnak a minősítésére és a büntetőjogi felelősség megállapítására nincs hatásköre.

Sem az Rtv., sem a büntető anyagi, illetve eljárási szabályok nem tartalmazzák a „tettenérés” meghatározását, a Testületnek tehát szükséges elvégezni a fogalom elemzését ahhoz, hogy megítélhesse, jelen ügyben alappal hivatkozik-e a rendőrség a tettenérésre, mint kötelező előállítási okra.

A Btk. kommentárja szerint a bírói gyakorlat – a tetten ért tolvaj által az eltulajdonított dolog megtartása érdekében alkalmazott erőszak rabláskénti minősülése kapcsán – a tettenérés fogalmát tágan értelmezi, nem csak a cselekmény véghezvitele közbeni leleplezést érti rajta, hanem megállapíthatónak tartja akkor is, ha a bűncselekmény felfedezése a lopás befejezését jelentő elvétel után, de még az elvétel közben történik. Tettenérésnek minősül a lakásbetörés elkövetőjének a folyamatos üldözés utáni, akár a helyszíntől távoli elfogása is, ám a folyamatos üldözés megállapításának feltétele a helyszínről távozó tolvaj *folyamatos* szemmel tartása és *megszakítás nélküli* üldözése. Amennyiben a folyamatos üldözés megszakad, nem beszélhetünk tetten ért tolvajról (lásd: Dr. Belovics Ervin – Dr. Molnár Gábor – Dr. Sinku Pál: Büntetőjog. Különös rész. Harmadik, átdolgozott kiadás. HVG-Orac, Budapest, 2003, 587-588. o.).

A büntetőeljárásról szóló 1998. évi XIX. törvény (továbbiakban: Be.) szerint [127. § (3) bekezdés] a bűncselekmény elkövetésén tetten ért személyt bárki elfoghatja, köteles azonban őt a nyomozó hatóságnak haladéktalanul átadni; ha erre nincs módja, a rendőrséget értesíteni. A Be. kommentárja is kiemeli, hogy nem csak az minősül tettenérésnek, ha az elkövető a cselekményt szemtanú jelenlétében hajtja végre, és őt a szemtanú elfogja, hanem az is, ha az

elkövetőt akár a szemtanú, akár a szemtanú felhívása, vagy más körülmény (pl. riasztó észlelése) alapján a szemtanútól különböző személy *üldözés során* elfogja [Jakucs Tamás (szerk.): Kommentár a büntetőeljárásról szóló 1998. évi XIX. törvényhez, 262. o.].

Mind az anyagi, mind az eljárási törvényekhez fűzött kommentárból kiderül tehát, hogy a tettenérés megállapításához szükséges egyfajta folyamatosság, amely a cselekmény elkövetését az elfogással összekapcsolja. Ezért abban az esetben is, ha az Rtv. tettenérés fogalmát nem csupán a hatóság általi észlelés alapján induló intézkedésekre szorítjuk, szükséges, hogy a tetten ért személy mozgását, cselekvését – akár a szemtanúk, akár az értesítésre megjelenő rendőrök – végig kövessék a cselekmény elkövetésétől kezdve. Amennyiben az elkövető ilyen fajta nyomon követhetősége megszakad, úgy tettenérésről nem beszélhetünk.

A konkrét esetben, figyelemmel arra, hogy az üzlet dolgozói, továbbá a szomszédos üzlet tulajdonosa, K. J. a büntetőjogi törvényi tényállás elemeit megvalósító cselekménysornak mindvégig tanúi voltak, továbbá a rendőrök megérkezésékor a panaszos a cselekmény helyszínén tartózkodott – függetlenül attól, hogy a személy elleni erőszakos cselekmény vonatkozásában a Testületnek tanúvallomás nem áll rendelkezésére – **a Testület megállapítása szerint a rendőrség kellő jogalap birtokában döntött a panaszos tettenérés alapján történő, az Rtv. 33. § (1) bekezdés a) pontja szerinti elfogásáról és előállításáról, ezért a panaszos személyes szabadsághoz való jogának korlátozása jogszerűen történt.**

3) A panaszos sérelmezte, hogy a rendőri intézkedés során, a helyszínen a rendőrök nem közölték az előállítás tényét és okát, csupán a rendőrkapitányságra érve hozták tudomására.

Az Rtv. 20. § (2) bekezdése szerint a rendőr az intézkedés megkezdése előtt – ha az a rendőri intézkedés eredményességét veszélyezteti, az intézkedés befejezésekor – köteles nevét, azonosító számát, valamint az intézkedés tényét és célját szóban közölni. Az Rtv. 33. § (4) bekezdése szerint az előállítottat szóban vagy írásban az előállítás okáról tájékoztatni kell.

A Testület által a rendőrkapitányságnak címzett adatkérést tartalmazó levélben a Testület kérte az arról való tájékoztatást, hogy a helyszínen eljáró rendőrök mit közöltek a helyszínen a panaszossal szemben az előállítás okaként, azonban sem a válaszlevél, sem az ahhoz csatolt jelentés nem tartalmaz erre vonatkozó információt.

A Testület gyakorlata szerint, amennyiben a rendőrség a panasz tartalmának megismerését követően nem cáfolja a panaszos állítását – illetőleg a rendelkezésre álló körülmények nem támasztanak kétséget azzal kapcsolatban –, úgy a Testület a döntését a panaszosi állításra alapozza.

Erre való figyelemmel a Testület megállapítása szerint az, hogy az előállítás okát a helyszínen nem közölték a panaszossal, sértette a panaszos tisztességes eljáráshoz való jogát.

4) Vizsgálat tárgyává tette ezt követően a Testület a panaszos előállításának időtartamát, hogy az előállítás időtartama megfelelt-e az Rtv. szerinti követelménynek.

Az Rtv. 33. § (3) bekezdése tartalmazza az előállítás időtartamára vonatkozó rendelkezéseket. Ennek értelmében a személyi szabadság csak a szükséges ideig, de legfeljebb 8 órán át korlátozható. Ezt az időtartamot a rendőri szerv vezetője egy alkalommal, 4 órával

meghosszabbíthatja, amennyiben ez indokolt és az előállítás célja még nem valósult meg. Az előállítás időtartamát a rendőri intézkedés kezdetétől kell számítani.

Az arányosság kérdésének megítéléséhez a Testület a panaszos előállítása alatt történt intézkedéseket és eljárási lépéseket a rendelkezésére álló dokumentumok alapján a következőképpen rekonstruálta.

A panaszos előállítása 2011. december 30-án 18 óra 35 perctől 2011. december 31-én 1 óra 20 percig tartott, 2012. december 30-án 19 óra 20 perckor került befogadásra a rendőrkapitányság előállító helyiségébe. A befogadás időtartama a válaszevel tájékoztatása szerint átlagosan 15-20 percet vesz igénybe.

A megküldött rendőrségi iratokból az állapítható meg, hogy a panaszos befogadása után mindösszesen egy kihallgatás történt, 2011. december 31-én 0 óra 20 perctől 0 óra 47 percig.

Fenti körülményeket és a panaszos gyanúsítottkénti meghallgatásának időtartamát is figyelembe véve a Testület arra a megállapításra jutott, hogy a panaszos ügyében közel 5 órán át érdemi cselekmények foganatosítására nem került sor.

Az Rtv. 33. § (3) bekezdése főszabályként a „szükséges” időt jelöli meg és csak végső korlátként, határozza meg a 8 órás (illetve indokolt esetben, külön alaki feltételek mellett a további 4 órás) időtartamot. Felhívja a Testület a figyelmet az előállítás intézményének a személyi szabadságot súlyosan korlátozó jellegére, amelyre értelemszerűen vonatkozik az Rtv. 15. § (1) bekezdésében meghatározott azon általános arányossági követelmény is, mely szerint „a rendőri intézkedés nem okozhat olyan hátrányt, amely nyilvánvalóan nem áll arányban az intézkedés törvényes céljával”.

Fentiekre figyelemmel a Testület megállapítása szerint az előállítás időtartama – figyelembe véve az ezen időtartam alatt végrehajtott cselekményeket – a szükséges mértéket meghaladta és ezáltal sérült a panaszos személyes szabadsághoz való joga.

5) A Testület a panaszos által előadottak alapján vizsgálat tárgyává tette az előállítás panaszos által sérelmezett egyes körülményeit.

a) A panaszos sérelmezi, hogy kérése ellenére nem biztosítottak részére élelmezést.

Az elfogott, előállított, elővezetett személy részéről kiállított, s panaszos által aláírt Nyilatkozat 2. mellékletének 2. pontja bizonyítja, hogy a Szolgálati Szabályzat 31. § (11) bekezdésében biztosított, az 5 órát meghaladó fogvatartás esetén igénybe vehető élelmezéssel kapcsolatban a panaszos kijelentette, hogy a rendőrség által biztosított élelmiszersomagot nem kéri. A panaszos ezen nyilatkozatát 2011. december 31-én 1 óra 15 perckor aláírásával megerősítette, ezért **erre való tekintettel a Testület nem állapította meg a tisztességes eljáráshoz való jog sérelmét.**

b) A panaszos sérelmezi, hogy csak sokszori kérés hatására engedték dohányozni.

A rendőr az épületen belül nem engedte és nem is engedhette meg a dohányzást. Ugyanakkor maga a panaszos is elismeri beadványában, hogy – sokadszori kérésre ugyan, de legalább egy alkalommal – engedték dohányozni, **ezért a Testület álláspontja szerint e tekintetben nem sérült a tisztességes eljáráshoz való joga.**

6) Az előállítás időtartamáról szóló igazolás kiállítás kapcsán a következőket állapította meg a Testület.

A korábbiakban már hivatkozott, a Testület által a rendőrkapitányságnak címzett adatkérés tartalmazó levélben kérte a Testület, hogy az adott intézkedéssel összefüggésben keletkezett valamennyi dokumentum másolati példányát szíveskedjenek a Testület rendelkezésére bocsátani. Emellett külön nevesítve is szerepelt a levélben az a kérdés, hogy az előállítás időtartamáról készült-e igazolás, amennyiben igen, átadták-e a panaszos részére, azonban a válaszlevél nem tartalmaz erre vonatkozó érdemi információt, csupán általánosságban a következőket jegyzi meg: „Az előállítás időtartamáról tájékoztatást a rendőrkapitányság ügyeletes tisztje igazolást készít, amelyet minden esetben átadnak az előállított személynek.”

A Testület rendelkezésére bocsátott rendőrségi iratok között nem szerepel a panaszos részére a konkrét ügyben kiállított, előállítás időtartamára vonatkozó igazolás, és a jelentés is csak következőket tartalmazza: „Az Rtv. 33. § (4) bekezdés alapján az előállítás idejéről szóló igazolás nem került kiadásra, mert még nem vált szükségessé”

A Testület tekintettel a korábban kifejtett gyakorlatára, továbbá arra, hogy a panaszos saját kezű aláírásával ellátott nyilatkozatot a rendőrség nem bocsátott a Testület rendelkezésére, ami bizonyítható volna, hogy az előállítás időtartamáról szóló igazolást kiadta, **arra a következtetésre jutott, hogy a rendőrség megsértette az Rtv. 33. § (4) bekezdésében foglaltakat, ami pedig a panaszos tisztességes eljáráshoz való jogának sérelmét eredményezte.**

IV.

A fentiek alapján a Testület megállapította, hogy a vizsgált ügyben az egyes sérelmek – maga az intézkedés, az igazoltatás, az előállítás ténye – kapcsán alapjogsérelem nem történt. Sérült ugyanakkor a panaszos tisztességes eljáráshoz való joga, az előállítás okának későbbi (nem helyszínen történő) közlése, az előállítás időtartamáról szóló igazolás kiállításának elmulasztása miatt. Megállapította a Testület a panaszos személyi szabadságának sérelmét az előállítás időtartamának aránytalan volta miatt. Nem állapította meg ugyanakkor a tisztességes eljáráshoz való jog sérelmét a dohányzás sokadszori kérésre történő engedélyezése és az élelmezés kifogásolása miatt.

A Testület álláspontja szerint a megállapított jogsérelmek mértéke – különösen az előállítás időtartama révén – eléri azt a szintet, amely a Testület súlyos alapjogsérelmet, megállapító állásfoglalását megalapozza, ezért a rendelkező részben foglaltak szerint – az Rtv. 93/A. §-ának (6) bekezdése alapján – a Testület az állásfoglalást megküldi az Országos Rendőrfőkapitánynak.

Budapest, 2013. február 6.

Dr. Juhász Imre
elnök,
előadó testületi tag

Dr. Kozma Ákos
elnökhelyettes

Fráterné dr. Ferenczy Nóra
testületi tag

Dr. Féja András
testületi tag

Dr. Kádár András Kristóf
testületi tag

FÜGGETLEN RENDÉSZETI PANASZTESTÜLET